

Dış Ticaret Dengesi - Haziran 2015

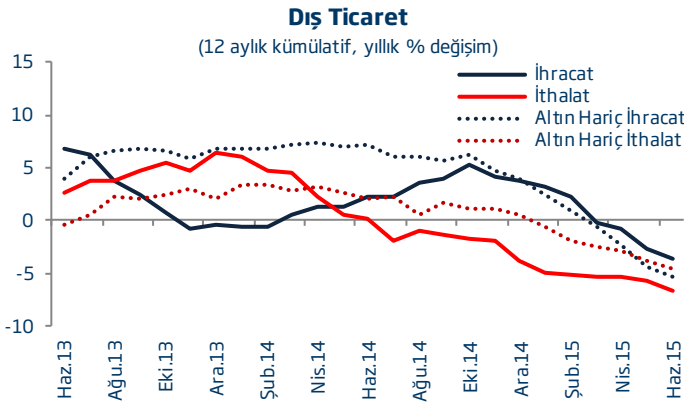
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Yılın ilk yarısında dış ticaret açığı 33 milyar USD oldu.

Haziran ayında ihracat hacmi bir önceki yıla kıyasla %6,9 daralarak 12 milyar USD olurken, ithalat hacmi de %12,5 azalarak 18,2 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece, ithalatın ihracattan daha hızlı gerilemesine bağlı olarak geçtiğimiz yıl Haziran ayında 7,9 milyar USD düzeyinde olan dış ticaret açığı 2015'in aynı ayında 6,2 milyar USD düzeyine inmiştir. Söz konusu veri piyasa beklentisiyle uyumlu bir görünüm çizmiştir. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı %61,9'dan %65,9'a yükselmiştir.

Dış ticaret verileri yılın ilk yarısı itibarıyla değerlendirildiğinde, ihracat hacmindeki %8,2'lik düşüşe karşılık ithalat hacminin %10,9 oranında gerilediği ve bu paralelde dış ticaret açığının %16,3 oranında daraldığı izlenmektedir.

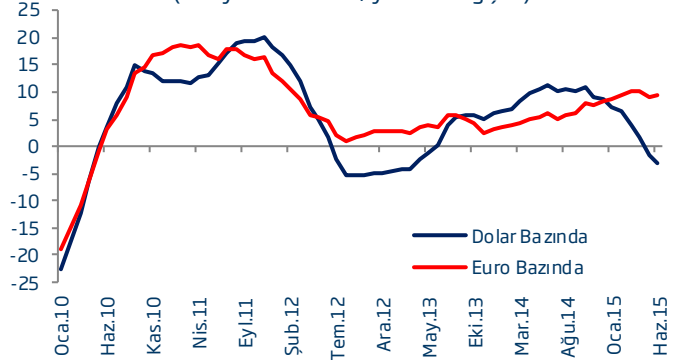

Altın ihracatının dış ticaret üzerindeki olumlu etkisi azalıyor.

Yılbaşından bu yana ihraç kalemlerinde genele yayılan düşüş eğiliminin Haziran'da da devam ettiği görülmektedir. Nitekim, bu dönemde en çok ihracat yapılan ilk on faslın dokuzunda yıllık bazda gerileme kaydedilmiştir. Yılın ilk dört ayında yüksek tutarlarda gerçekleşerek ihracat performansına önemli destek sağlayan altın ihracatı, Mayıs ayının ardından Haziran'da da düşük bir düzeyde açıklanmıştır.

AB Ülkelerine Yönelik İhracat

(12 aylık kümülatif, yıllık % değişim)

Yılın ilk altı aylık döneminde ise altın ihracatının dış ticaret performansına sağladığı desteğin belirgin olduğu izlenmektedir. Nitekim, altın hariç tutulduğunda bu dönemde dış ticaret açığındaki daralma %16,3'ten %4,7'ye inmektedir.

EUR/USD paritesi ihracat üzerinde etkili olmaya devam ediyor.

EUR/USD paritesindeki gelişmeler Haziran ayında da ihracat hacmi üzerinde etkili olmuştur. Yılın ilk yarısında dolar bazında %8,2 oranında daralan toplam ihracat hacminin, euro cinsinden yapılan ihracat pariteye göre düzeltilerek yeniden hesaplandığında %0,5 oranında artış kaydettiği izlenmektedir. Bu gelişmenin Türkiye'nin en önemli ticaret ortağı olan Avrupa Birliği (AB) ülkelerine yapılan ihracat kanalıyla dış ticaret dengesini etkilediği görülmektedir. Nitekim, yılın ilk yarısında söz konusu ülkelere yönelik ihracat dolar bazında %10 azalırken, euro bazında %10,6'lık artış kaydetmiştir. Bununla birlikte, Mayıs ayında düşüş kaydeden bölgeye yönelik euro bazında ihracatın Haziran ayıyla birlikte hızlı bir toparlanma kaydetmesi dikkat çekmektedir.

Enerji faturasındaki düşüş devam ediyor.

Petrol fiyatlarının düşük düzeyi son bir yıllık dönemde Türkiye'nin dış ticaret dengesindeki iyileşme üzerinde önemli bir rol oynamıştır. Haziran'da %18'lik pay ile toplam ithalat hacminde en yüksek ağırlığa sahip olan mineral yakıtlar ve yağlar ithalatı yıllık bazda gerileme eğilimini art

Dış Ticaret Dengesi

	Haziran		Değişim (%)	Ocak-Haziran		Değişim (%)
	2014	2015		2014	2015	
İhracat	12,9	12,0	-6,9	80,1	73,5	-8,2
İthalat	20,8	18,2	-12,5	119,8	106,7	-10,9
Dış Ticaret Dengesi	-7,9	-6,2	-21,6	-39,7	-33,2	-16,3
Karşılama Oranı (%)	61,9	65,9	-	66,8	68,9	-

Kaynak: TÜİK, Datastream

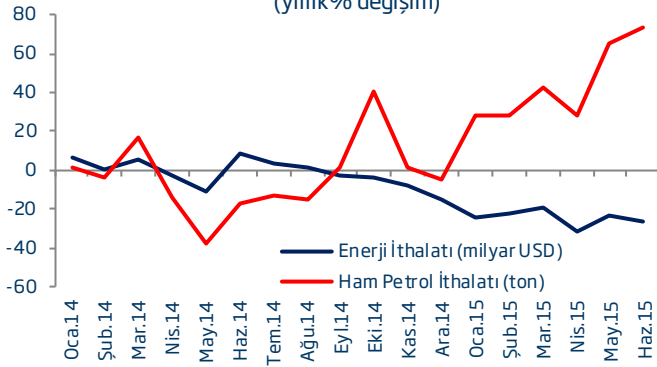

Dış Ticaret Dengesi - Haziran 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE \$ BANKASI

Enerji İthalatı (yıllık% değişim)

arda onuncu ayına taşımıştır. Bu dönemde, Türkiye'nin ham petrol ithalatı bir önceki yılın aynı dönemine göre miktar bazında %73 oranında artarken, mineral yakıtlar ve yağlar kaleminde kaydedilen ithalat tutarı %26 oranında azalmıştır. Önümüzdeki dönemde ise baz etkisinin ortadan kalkmasıyla birlikte bu kalemdaki düşüş eğiliminin hız kaybedeceği düşünülmektedir. Diğer taraftan, Haziran

ayında yatırım malı ithalatının yükselişini art arda üçüncü ayına taşınması yatırımlar açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

Beklentiler

Son dönemde artan jeopolitik endişeler Türkiye'nin dış ticaret performansı açısından en önemli belirsizlik kaynaklarından birini teşkil etmektedir. Türkiye'nin ana ihrac pazarı konumunda olan AB ekonomisindeki gelişmeler de söz konusu performans üzerinde belirleyici öneme sahiptir. Bölge ekonomisinin son aylarda ılımlı bir görünüm sergilemesi ihracat üzerindeki aşağı yönlü baskıları hafifletmektedir. Bu gelişmelere ek olarak, enerji ithalatında kaydedilen gerilemenin zayıflayarak da olsa dış ticaret dengesi üzerindeki olumlu etkisinin devam etmesi beklenmektedir. Bu çerçevede, dış ticaret üzerindeki risklerin önümüzdeki dönemde nispeten dengeli bir görünüm sergileyebileceği düşünülmektedir.

Dış Ticaret Dengesi - Haziran 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.